

geweest te zijn, gelijk hierna zal blijken. Heel veel weten we er overigens niet van; het wordt bij sommige gelegenheden vermeld, doch een archief is niet overgeleverd.

Tollens was in 1806 buitengewoon lid geworden, en in 1807 werkend lid; bij die gelegenheid moet hij met de hierna volgende voordracht opgetreden zijn. Voorzitter was de dichtende predikant Jan Scharp. De dichterlijke roem van de toen 26-jarige verfhandelaar berustte vooral op de idyllische jeugdbundels, die hij later niet meer als zijn werk wilde erkennen ²⁾).

Tot juist begrip van de thans volgende teksten zij nog opgemerkt, dat juist het Koninkrijk Holland onder Louis Bonaparte (Lodewijk Napoleon) was uitgeroepen, dat Bilderdijk uit zijn ballingschap was weergekeerd, en dat in januari van hetzelfde jaar 1807 het kruitschip te Leiden een ernstige ravage had aangericht. Voorts was de strijd van Napoleon met de mogendheden in volle gang waardoor onze landgenoten, mede tengevolge van het continentaal stelsel, zich ernstig verontrust gevoelden.

II

De eerste toespraak is gedateerd 6 maart 1807 en luidt aldus:

‘Mijne Heeren! achtbare bestuurderen dezer aanzienlijke maatschappij! leden van verdienste, werkende en honnoraire leden, wier aller onderscheiden talenten overeenstemmen in loffelijk doel! buitengewone leden! en gij allen, van welke sexe of stand, die mij verplichtend vereert met uwe tegenwoordigheid! ontvangt de bevestiging van mijn’ verschuldigten eerbied.

Voorzeker niet zonder schroom vang ik aan mijne eerste opgenomen spreekbeurt in uwen aanzienlijken kring te vervullen, een schroom, te billijker inderdaad, naarmate de tonen, welke ik tot heden in uw midden hoorde aanheffen, verdiender aanspraak op uwe rechtmatige toejuiching maakten; eene meerderheid, welke, in tegenoverstelling van mijne mindere vermogens, mij met reden doet aarzelen. Mogt dan uwe inschikkelijkheid mijne onmagt evenaren, en de daad schatten naar den wil! mogt zij, met voorbijziening van den uitslag, de poging vereeren en het gebrekkige verschoonen om het goede! – Dan, waartoe eene vrees, die u beledigt, mijne heeren? Zoo het waar is dat bescheidenheid de leids-